

พฤติกรรมการณ์เฝ้างานการพยาบาลตามการรายงานของหัวหน้าผู้ป่วย
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร



นางสาวดาริณี · สมศรี

ศูนย์วิทยพัรพยาบาล
วิทยานพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย


พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-452-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019035

**SUPERVISORY BEHAVIORS AS REPORTED BY HEAD NURSES
IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF MINISTRY
OF PUBLIC HEALTH, BANGKOK METROPOLIS**



Miss. Darinee Somsri

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science
Nursing Administration Program**

Graduate School


Chulalongkorn University

1993


ISBN 974-583-452-1

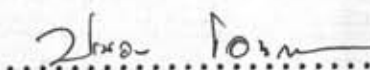
หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมการนิเทศงานการพยาบาลตามการรายงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร
โดย นางสาวคาริณี สมศรี
ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์


บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต


.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรปิชิต)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....ประธานคณะกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ส้มคิด รักษาสิทธิ์)


.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์)


.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)



ดาริณี สมศรี : พฤติกรรมการนิเทศงานการพยาบาลตามการรายงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร (SUPERVISORY BEHAVIORS AS
REPORTED BY HEAD NURSES IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.
ประนอม โอทกานนท์ , 160 หน้า. ISBN 974-583-452-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการนิเทศงานตามการรายงาน
ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร ด้านการวางแผนการนิเทศ
งาน การดำเนินกาสนิเทศ และการประเมินการนิเทศ

ผลการวิจัยพบว่า

1. หัวหน้าหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติงานด้านการวางแผนการนิเทศ และการดำเนินการนิเทศ
อยู่ในระดับมาก ส่วนการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง
2. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีอายุ และประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีการปฏิบัติงานด้านการ
วางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลการนิเทศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารการพยาบาล มีการปฏิบัติงานด้าน
การวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลการนิเทศ ไม่แตกต่างกันกับหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ไม่เคยได้รับการ
อบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. หัวหน้าหอผู้ป่วยที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการนิเทศงานการพยาบาล มีการปฏิบัติงาน
ด้านการวางแผน และการประเมินผลการนิเทศ แตกต่างกับหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ไม่เคยได้รับการอบรม อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการปฏิบัติงานด้านการดำเนินการนิเทศไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. หัวหน้าหอผู้ป่วย รายงานปัญหาการดำเนินการนิเทศว่าเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ
คือ "จำนวนเจ้าหน้าที่กับจำนวนผู้ป่วย" และ "ปริมาณงานบริการพยาบาล" ส่วนปัญหาการวางแผนการ
นิเทศงานและการประเมินผลการนิเทศ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาข้อแรกของการวางแผนการ
นิเทศงาน ได้แก่ "การเตรียมบุคคลเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย" ส่วนการประเมินผลการนิเทศ
ได้แก่ "การใช้เวลาในการวางแผนการประเมินผล"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การบริหารการพยาบาล
สาขาวิชา คณะพยาบาลศาสตร์
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติบัตร ดนใจ สิงห์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ชู ใจ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C486050 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION
KEY WORD: HEAD NURSE/SUPERVISORY BEHAVIORS

DARINEE SOMSRI : SUPERVISORY BEHAVIORS AS REPORTED BY HEAD NURSES IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF MINISTRY OF PUBLIC HEALTH, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF.: PRANOM OTHAGANONT, Ed. D. 160 pp. ISBN 974-583-452-1

The purposes of this research were to study and compare supervisory behaviors of head nurses concerning supervisory planning, managing and evaluating.

The major findings were as follow;

1. The head nurses' supervisory behaviors concerning planning and managing aspect were at high level, while evaluating aspect was at moderate level.
2. There were no statistically significant difference at .05 level between head nurses as classified by their age and position experiences in planning, managing and evaluating aspect.
3. There were no statistically significant difference at .05 level between head nurses who had been trained and who had not been trained nursing administration in planning, managing and evaluating aspect.
4. There were statistically significant difference at .05 level between head nurses who had been trained and who had not been trained nursing supervision in planning and evaluating aspect. But in managing, there was no statistically significant difference at .05 level.
5. The problems of nursing supervision in managing aspect were at high level. The first two items were named as the number of staffs and patients, and demand of nursing services. The problems of nursing supervision in planning and evaluating aspect were at moderate level. The preparation personnels for head nurses position was reported as the first item in planning aspect, as well as the time spent for supervisory evaluating was reported in evaluating aspect.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การบริหารการพยาบาล
สาขาวิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต..... ดกฟ้า สิงห์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ชล ใจ
ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดีด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โททกานนท์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสิทธิ์ ที่เป็นประธานในการสอบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาทางด้านสถิติ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุง และแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล รองหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลเลิดสิน โรงพยาบาลเด็ก โรงพยาบาลสงฆ์ โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี โรงพยาบาลตำรวจ และ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยตระหนักดีว่า ความสำเร็จในครั้งนี้ได้กำลังใจอย่างมากจากบิดา ตลอดจน พี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ จึงขอกราบขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

คาริณี สมศรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ปัญหาของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ตัวแปรที่ศึกษา.....	9
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
คำจำกัดความในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
ประชากร.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปลผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	106
สรุปลผลการวิจัย.....	107
อภิปรายผลผลการวิจัย.....	113
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	118
ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัย.....	119
รายการอ้างอิง.....	120
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	130
ภาคผนวก ข. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	136
ภาคผนวก ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	142
ประวัติผู้เขียน.....	160

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามโรงพยาบาล.....	48
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด และอัตราส่วนร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน	53
3	จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในตำแหน่ง และประสบการณ์ด้านการอบรม.....	56
4	จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่รายงานการวางแผนการนิเทศงาน...	58
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินการนิเทศของหัวหน้าหอผู้ป่วย	61
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการนิเทศงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	65
7	วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการนิเทศงาน โรงพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการวางแผนการนิเทศงาน การดำเนินการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ จำแนกตามอายุ.....	67
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรม การนิเทศงานโรงพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการวางแผนการนิเทศงาน จำแนกตามอายุ.....	68
9	ความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการนิเทศงานโรงพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการวางแผนการนิเทศงาน ในข้อ "กำหนดแผนเพื่อติดตาม และประเมิน หลังการนิเทศงาน" จำแนกตามอายุ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธี ของเชฟเฟ.....	69
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรม การนิเทศงานโรงพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการดำเนินการนิเทศ จำแนกตามอายุ.....	70
11	ความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการนิเทศงานโรงพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการดำเนินการนิเทศ เรื่องการเยี่ยมตรวจ ในข้อ 1 "ให้ความช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ แก้ไขปัญหาที่พบขณะทำการเยี่ยมตรวจ" จำแนกตามอายุ ทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน พฤติกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการประเมินผลการนิเทศ จำแนกตามอายุ.....	75
13	ความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการประเมินผลการนิเทศ ในข้อ "ประเมินผลร่วมกับเจ้าหน้าที่ เพื่อสรุปผล และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข" จำแนกตามอายุ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ.....	77
14	ความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการประเมินผลการนิเทศ ในข้อ "ประเมินผลเจ้าหน้าที่จากการมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล" จำแนกตามอายุ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ.....	78
15	วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาล ตามการรายงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการวางแผนการนิเทศงาน การดำเนินการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ จำแนกตามประสบการณ์ ในตำแหน่ง.....	79
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรม การนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการวางแผนการนิเทศงาน จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง.....	80
17	ความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการวางแผนการนิเทศ ในข้อ "วางแผนเพื่อติดตามและประเมินผลหลัง การนิเทศงาน" จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง ทดสอบความแตกต่างเป็น รายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ.....	81
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรม การนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการดำเนินการนิเทศ จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการประเมินผลการนิเทศ จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง.....	86
20	เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการวางแผนการนิเทศงาน การดำเนินการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ จำแนกตามการอบรมเกี่ยวกับการบริหารการพยาบาล.....	88
21	เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการวางแผนการนิเทศ จำแนกตามการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหาร การพยาบาล.....	89
22	เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการ ดำเนินการนิเทศ จำแนกตามการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารการพยาบาล	90
23	เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการ ประเมินผลการนิเทศ จำแนกตามการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหาร การพยาบาล.....	94
24	เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการ วางแผนการนิเทศงาน การดำเนินการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ จำแนกตามการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารการพยาบาล.....	96
25	เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการ วางแผนการนิเทศงาน จำแนกตามประสบการณ์การได้รับการอบรมเกี่ยวกับ การบริหารการพยาบาล.....	97
26	เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการ ดำเนินการนิเทศ จำแนกตามประสบการณ์การได้รับการอบรมเกี่ยวกับ การบริหารการพยาบาล.....	98
27	เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการ ประเมินผลการนิเทศ จำแนกตามประสบการณ์การได้รับการอบรมเกี่ยวกับ การบริหารการพยาบาล.....	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
28	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการนิเทศงานการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการวางแผนการนิเทศงาน การดำเนินการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ.....	104



ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย